

Örök rangadók - Fontos emberek, forintos labdák

2013 október 19. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

Május vége volt, és mindenki fázott Chilében. Napközben tizennyolc-húsz, hajnalonként-esténként viszont alig két fokot mutatott a h?mér?, így Rengóban, a magyarok vb-keretének otthont adó kisvárosban a polgármester felhívással fordult a lakossághoz: aki tud, az kölcsönözzön h?sugárzót vagy kályhát a Hotel Citynek, ahol honfitársainkat elszállásolták.

Noha a helyiek – akiket büszkeséggel töltött el, hogy „náluk” lakik az 1962-es világbajnokság klasszis résztvev?inek egyike – felt?n?en segít?készeknek mutatkoztak, minden gondot a f?t?eszközök szorgalmas szállításával sem tudtak megoldani. A szállodában ugyanis eleinte meleg víz sem volt. Márpedig a futballistáknak semmi jót nem jelent a hideg zuhany...

Ám a magyarok még mindig jobban jártak az angoloknál. A szigetországi labdarúgó-vezet?k kaptak hideget-meleget amiatt, hogy az 1958-as vb-n szórták a pénzt, azaz luxuskörülmények között helyezték el a csapatot. Ezért aztán Chilében úgy takarékoskodtak, mintha skótok lettek volna. Jimmy Greaves utóbb ekképpen emlékezett az angolok telephelyére: „Egy rézbánya mellett laktunk az Andok lábainál. Összecsukható ágyakon aludtunk, az edzésekre kötélb?l készült függ?hídon kellett keresztülmennünk. Léleköl? volt az egész.” Johnny Haynes sem sugárzott az örömt?l: „Nagyobb közönség el?tt játszottam a Fulham kett?ben – mondta –, mint ahány néz? van a vb meccsein.”

Mészöly Kálmán, Albert Flórián, Sipos Ferenc tréningezik a jó fekvés? chilei pályán - Fotó: PUZZLEPIX/TOPFOTO

Nem akárkik panaszkodtak. Jimmyt akkoriban szerz?dtette a Tottenham a Milantól, és fizetett is érte 99 ezer fontot. (Így a skót Denis Law lett az els? százezer fontos játékos: ennyiért igazolta le ?t a Torino a Manchester Cityt?l.) Johnnyt pedig 80 ezerért vitte volna a Milan, de a Fulham – amely 2008-ban szobrot állított neki a Craven Cottage stadionban – nem adta. A Greaves és Haynes között játszó Gerry Hitchenst viszont az Aston Villa 85 ezer fontért elengedte az Internazionaléhoz...

A klubok listájából és az annak idején hatalmas summákból is kitetszik, hogy nem olcsójánosok és nem is büfészínészek szerepeltek az angol társulatban. Hogy mást ne említsünk: Walter Winterbottom, a több mint másfél évtizedig hivatalban lév? szövetségi kapitány 1962-ben havi 2600 fontot keresett. Az azért nem állítható, hogy nem

voltak nagylelk?ek vele szemben, mert 1953-ban és 1954-ben az ? irányításával kapott a Wembley-ben hatot, majd a Népstadionban hetet az angol válogatott, a dupla dupla vés szakvezet?t mégsem menesztették. S?t még azt is „túlélte", hogy 1960-ban bekövetkezett a magyaroktól elszenvedett harmadik vereség, igaz, a végeredmény (2-0) igazán tisztes volt a 6-3-hoz meg a 7-1-hez képest.

A hatvanas évek elején olyan komoly csapatot alakított ki, amely 1961-ben 9-3-ra gy?zte le Skócia, majd 8-0-ra Mexikó együttesét, és – Hitchens, valamint Greaves góljával az utolsó negyedórában fordítva – Rómában múlta felül Olaszország legjobbjait (3-2).Hogy tisztában legyünk az akkori szigetországi potenciállal, érdemes felidézni a Goal.com brit hírportál 2009-ben közzétett listáját, melyben minden id?k ötven legjobb angol labdarúgóját rangsorolták. A lajstrom els? helyét Bobby Charlton foglalta el, közvetlenül mögötte Bobby Moore következett, aztán hatodik volt Greaves, harminckettedik Haynes, negyvenhetedik Hitchens.

Ezek a fiúk néztek szembe 1962. május 31-én Rancaguában a magyar csapattal. Noha hazánk fiai úgy mehettek a pályára, hogy a válogatott több mint negyedszázadon át nem kapott ki Anglia képvisel?it?l, a mérk?zést megel?z? mili? korántsem a Vidám Színpad atmoszféráját idézte. Nem csak a dél-amerikai zimankó keltett fagyos légkört: az el?készületek sem sikerültek. A magyar keret Itáliából indult Chilébe – egy gépen utazott oda a squadra azzurrával –, s el?tte egy-egy próbamérk?zést játszott a Juventusszal, illetve az olasz B válogatottal. A klubcsapat ellen 2-0-ra nyert Torinóban, de az azúrkékek második együttesét?l 3-1-re kikapott Bariban. Ezt Baróti Lajos szövetségi kapitány és néhány nagy tekintély? szakíró nehezen emésztette meg, annak ellenére is, hogy az olaszok cselesek voltak azzal a B-vel... Merthogy nyolc olyan játékost (Buffon, David, Janich, Robotti, Tumburus, Bulgarelli, Maschio, Pascutti) szerepeltettek, akit aztán a vb-n is bevetettek. S ha hozzátesszük, hogy tizenkét pályára vezényelt futballistájuk közül további három az egyaránt honosított – eredetileg argentin, valamint brazil – Lojacono és Sormani, valamint Corso volt, akkor lehet némi fogalmunk róla, milyen er?t képviselt az itáliai „kett?"...

Ám ilyen csekélységgel annak idején nem lehetett „takarózni", ráadásul a hangulaton tovább rontott, hogy Tichy Lajos visszaszólt az ?t kritizáló Barótinak, amiért a szakvezet? haza akarta küldeni a kispesti csatárt. Sándor Károly és Sipos Ferenc ment követségbe a mesterhez, hogy hadd maradjon a keretben a felesel? klasszis... A tréner visszakozott, s végül az újpesti ideál Göröcs Jánost hagyta ki a britek elleni csapatból, de nem fegyelmi okokból, hanem azért, hogy az örökmozgó Rákosi Gyulát ráállíthassa az angol játékmester Haynesre, akir?l Pelé azt mondta: „A legjobban passzoló játékosok egyike, akit valaha láttam." Baróti egyébként nem szeretett csereberélni; a szigetországiakkal szemben is olyan csapatot vezényelt a pázsitra, melynek mezszámozása – egyetlen kivétellel –1-t?l 11-ig terjedt, csupán a 8-as Göröcs helyett szerepelt a 17-es Rákosi.

A megbocsátás dacára is felzaklatott Tichy pedig mérgében akkora gólt rúgott húsz méterr?l Ron Springettnek, hogy a Sheffield Wednesday valaha volt legtöbbszörös (33-szoros) angol válogatott labdarúgója szemmel is nehezen tudta követni a léc alá csapódó labdát. Ez a lövés nem csupán a rancaguai El Teniente sporttelep 7938 néz?jét ámította el, hanem a bombázó csapattársait is, mert a magyar futballisták a legkevésbé sem kedvelték a világbajnokság hivatalos labdáját: a Santiago fantázianévvel forgalomba hozott terméket egyöntet?en „kugligolyónak" hívták. Tichy azonban azt is úgy bevarrta, hogy nagyszer? megmozdulásáról beszélt a félteke...

Leo Horn produkciójáról ugyancsak sok szó esett, de korántsem pozitív kicsengéssel. Noha a magyarok kedvez? el?jelnek tekintették, hogy a 6-3 bírája dirigálja a chilei meccset, a holland játékvezet? a második félid?ben fordítva ült a lovon. Pedig kiváló lovas volt: Midasz nev? paripájával 98 díjat nyert. Ám a második félid?ben tizenegyest ítélt a britek javára – rajta kívül senki nem sejtette, miért –, és a wolverhamptoni Ron Flowers a büntet?b?l kiegyenlített. Az angol válogatottat összesen 139 alkalommal vezényl? Winterbottom talán bízni kezdett a magyarok elleni els? döntetlenjében, de Albert Flórián – aki az 1960-as 2-0-on duplázott – megint lelombozta a szakvezet?t. Elindult a bal oldalon, mire Sándor „Csikar" rászólt: „Passz!"

A center azonban nem adta tovább a labdát, hanem cselt mutatott be. Sándor újra kiáltott: „Ide!" Még egy trükk következett. Majd a középcsatár elfektette Springett kapust is, de kisodródott. Befelé nézett – Sándor már ott állt az üres kapuval szemben –, aztán a gólvonalra futó Ray Wilsont megtévesztve, amilyen flegmán, olyan finoman a hálóba gurított (2-1). Évtizedekkel kés?bb megkérdeztem az MTK akadémia-névadó, jobbszéls?ként nagyon nagy, emberileg még nagyobb legendáját: mi történt volna, ha a „Császár", mondjuk, a kapufát találja el? Kapásból érkezett a válasz: „Megölöm!"

Ezzel szemben a britek érezték azt, hogy t?rt döftek a szívükbe. A Daily Herald így kommentálta a találkozót: „A magyar varázs ismét elkábított bennünket, a magyar futballm?vészet még mindig az angol labdarúgás átka." A Daily Express hasonló hangnemben írt: „Válogatottunk a szerencsés büntet?rúgással egérutat nyerhetett volna, de Magyarország változatlanul az angol futball ostora." A Daily Sketch sem kertelt: „A magyarok pozdorjává zúzták

Anglia reményeit.”

Pedig a huszonegyedik születésnapjához közeled? Mészöly Kálmán, akit a nemzetközi sajtó Chilében nevezett el „sz?ke sziklának”, az úgynevezett kalóriapénzzel együtt havi 1600 forintért futballozott a Vasasban. (Szentmihályi Antal, Sárosi László, Ihász Kálmán, Farkas János szintén ennyiért játszott, és a ferencvárosi, Hungária körúti, kispesti, újpesti csillagok keresete sem különbözött az angyalföldiekét?l.) Ám a forintos labdák többet értek, mint a fontos passzok... Igaz, Grosics Gyula az ellenfelet is dicsérte: „Ilyen jól felkészült angol csapattal még nem találkoztam!” Ez a nagyvonalúság egybevágott a chilei La Nacion rezüméjével: „Gentlemanek játszottak egymás ellen, épp csak a szmoking hiányzott róluk.”

A magyar csapat legy?zte Angliát az 1962-es vb-n (Fotó: Imago – archív)

Ami a magyar labdarúgókat illeti, ma már a second-hand öltöny is megtenné, de inkább csak sokat használt zakó van. Rancagua óta – azaz több mint ötven éve – a válogatott egyszer sem gy?zte le Anglia csapatát. A fél évszázados mérleg: két döntetlen, tizenegy vereség. S annak is már huszonhét esztendeje, hogy volt szerencsénk egy világbajnokságon megdermedni...

MAGYARORSZÁG–ANGLIA 2-1 (1-0)

1962. május 31., Rancagua, 7938 néz?. Jv.: Horn (holland).

Magyarország: Grosics – Mátrai, Mészöly, Sárosi –Solymosi, Sipos – Sándor, Rákosi, Albert, Tichy, Fenyvesi.

Anglia: Springett – Armfield, Norman,Wilson – Moore, Flowers – Douglas, Greaves, Hitchens, Haynes, Bobby Charlton. **Gól:** Tichy (17.), Flowers (60., 11- esb?l), Albert (71.).

www.nol.hu - Hegyi Iván
Infó: A cikk eredeti változata a 2013.06.01-i Népszabadságban olvasható.

Ajánló